

DEMOCRACIA

SEMANARIO REPUBLICANO FEDERAL

ÓRGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERALISTA DEL DISTRITO DE VILLANUEVA Y GELTRÚ

<p>REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN Centro Republicano Federal, San Gervasio, 41. Villanueva y Geltrú.</p>	<p>NÚMERO SUELTO 10 CÉNTIMOS</p>	<p>PRECIOS DE SUSCRIPCIÓN Un mes : : : : : 0'50 pesetas. Un trimestre : : : : : 1'50 „</p>
--	--------------------------------------	--

UN GRAN PROYECTO

MEMORIA

llegida per D. PAU BARBÉ Y HUGUET en la Junta general celebrada en el *Centre Federal* el día 6 de Desembre de 1908.

CIUTADANS:

La Historia ens dona exemples á centenars de que per lo regular neixen de petites causes y circumstancies els fets més trascendentals en la vida dels homes y de las societats.

Vivia el Centre Federalista una vida estreta y pobre, en la cual no s'hi veyia aquella comunitat que entre socis y més entre correligionaris porta á la confraternitat, quant un accident insignificant per los resultats, encare que de importancia per el propósit que l'engendrará y per los perjudicis que hauría pogut reportarls, ha remogut nostres sentiments de germanor y ens ha fet acoblar com en los millors temps de nostres gloriosas lluitas ab els enemichs, donantnos inspiració y alé per pensar en altres horitzons més amples y brillants qu'els que en aquet local la societat ovira.

Si mesos enrera algú ens hagués parlat de una Casa del Poble nostra, y al dir nostra volém dir verament del Poble, de tots els que combreguém ab ideals progressius, ens l'hauríam escoltat ab indiferencia, sino ab llástima, considerantlo corprés d'una ilusió inassequible per nosaltres, d'una idea utópica tan llunyana y contradictoria de la realitat en que viviam, com puga serho de la magestat real la encarnació vivent de la augusta democracia.

Y, lo que són las cosas. Va bastá que un propietari mal avingut ab els seus interessos y renyit ab l'esperit de justicia á que tots deuriem subjectar los nostres actes, ó pot ser influit per elements que voldrían veurens soterrats, se proposés treurens la teulada pera deixarnos sense aixopluch, pera que surgís la grandiosa idea de fugir d'aquet casal per anar á viure en un palaci. ¡Y quin palaci! No erigit ab marbres y jaspis, no decorat ab finesas del art ni construit ab milés de duros que no tenim, sino edificat ab amor, ab fe, ab constancia, com es necessari que sia alsat un lloch de germans que han de juntarse per confondre els seus sentiments, per enlayrar las sevas inteligencias, per compartir las alegrías y tristezas, per fer

més agradable la existencia y per endolcir las penalitats que la lluyta per ella ens reporta.

Fou un petit grupo de correligionaris qui va llensar la llevor primera, sense contar mes que ab los seus entusiasmes, sense veure altra cosa que la gran obra social y política que podria desenrotllarse á la sombra d'una institució popular, ahont hi capiguesin totas las iniciativas dirigidas al millorament intelectual, moral, polítich y económic de la Societat y dels associats. Mes sembrada la idea aná apoderantse del cor y del cervell de tots els correligionaris y lo que al principi semblaba com una boirosa, encar que encisadora ilusió del desitj, va esser ben aviat, una obsessió que omplía el pensament y guanyaba la voluntat dels bons federales de Vilanova.

Si, correligionaris, ferém una Casa del Poble: tenim elements sobrats per assolir aquesta magna obra, que es més possible de lo que sembla á primera vista, segons ens proposem demostrar.

Se necessitan molts diners per semblant empresa y no'n tenim cap. Mes tenim la primera materia per ferne. Y no creguéu que al dir aixó, volém referirnos solament á las condicions psíquicas necessarias á tota obra humana, inteligencia, voluntat, fe, constancia, abnegació. Tot aixó ho tenim, pero no n'hi hauría prou ab aquestos elements, si no s'hi ajuntessin ademés els medis económichs. Y nosaltres volém dir que aquets medis económichs, sense tenir diners, els tenim també.

Fixeus'hi, ciutadans, y convindréu ab nosaltres que no falta més que posars'hi.

Vivim en una casa que no és nostra, empró que nosaltres anem pagant poch á poch ab lo lloguer, si be per lo pago del arrendament no podém tenir la esperansa de que jamay ho siga de nostra. El fet és que lo propietari d'aquesta casa ho és porque nosaltres li paguem el lloguer. Si no tingués llogaters, no la tindria la casa, porque li donaría gasto y cap fruit. Donchs aixó vol dir que si el propietari viu és porque els inquilinos el mantenen. Aixó vol dir

que els que sostenim la propietat som nosaltres, els nostres pochos diners. Y la consecuencia lletgítima de tot aixó és que tenim prou diners per tenir una casa. Y lo mateix podriam dir de tot. Fins fa pochos días hi había aquí un cafeté, ¿Qui el mantenía sino nosaltres?

¿Per qué, donchs, lo que doném tots plegats per mantenir al propietari y lo que gastaba cada hú de nosaltres per sostenir un cafeté, no podém donar'ho porque serveixi per nosaltres mateixos, fentnos ensemps propietaris y cafetés?

Suposat que lo que paguém de lloguer y lo que guanyaba el cafeté ab las rostras consumacions representés 30 duros mensuals (y no es exagerat, porque solsament de lloguer paguém 16 duros y no es de creurer que lo cafeté es mantigués éll y sa familia ab menys de 14), resulta que, capitalisant aquella cantitat á un tipo de 5 per 100, tenim nosaltres prou potencia económica per pagar interessos de un capital de 7.200 duros. Lo que falta es trobar quí, ab la garantía d'aquell medi económic, ens faciliti aquet capital, ab lo cual podriam empendre la obra. No tenim dupte de que ho trovariam si tots hi posem el coll, com vulgarment se diu, porque com no es necessitan els diners tot d'un plegat, á mida que s'anés edificant, el mateix edifici serviría de millor garantía al prestamista, per lo capital y per los interessos.

Es clar que després hauriam de pensar la manera de deslliurarnos del empréstit que fessim y per aixó sería necessari ja fer tot un projecte que no es propi d'aquet moment, pero que no volém deixar de bosquejar.

Sería precís poguer adquirir ab medis propis per subscripció d'accions reembolsables, sense pago d'interessos, plasso fixo d'amortisació ni més garantía que la personal, un terreno apropiat per la nostra casa, terreno espayós que es prestés á contindre totas las construccions necessarias porque hi tinguessin ample cabuda las institucions de que luego parlarém. Obtingut aixó, hauriam de fer cédulas ú obligacions amortisables en llarchs plassos á un interés reduit, y ab la garantía hipotecaria del mateix terreno y edifici á construir, per la cantitat total que consideressim necessaria per las primeras instalacions, las més indispensables. Y aquí vindría la feina de tots per colocar aquestas obligacions. Supposem las colocadas y la Casa del Poble feta y en marcha: encare queda un problema á resoldre.

Els interessos del capital de las obligacions quedarian sobradament assegurats, ab los ma-